

PREU: 5 Cènts.

Barcelona, 9 de Desembre 1911

EN PATUFET.

ANY VIII N.º 413. — Redacció y Administració: Cardenal Casañas, 4 (Riera del Pi)

— ¿Vol fer el favor de dirme si fa molta estona que ha comensat a sortir la senyora Serp?

— El cap ha sortit fa cinch minuts: si va depressa potser encara'l trobarà.

La Festa del Bisbetó a Montserrat

EL dia 6 de desembre de cada any (festivitat de Sant Nicolau de Bari) se celebra a Montserrat la tradicional Festa del Bisbetó, que consisteix en vestir ab hàbits episcopals a un dels noys de l'escolania, proclamant el prelat d'aquella comunitat infantil.

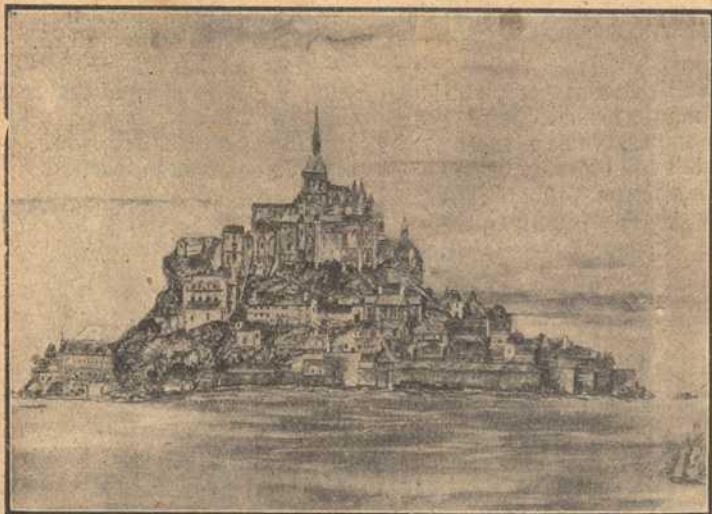
Pera fer costat al Bisbetó s'elegeixen també d'entre'ls escolans, alguns canonges, familiars y patges, els quals, habillats ab les vestimentes propies de llurs dignitats y càrrechs, acompanyen al Bisbetó a la Sala de l'Escolania, convertida en saló de recepcions y adornada ab escuts y fanalets de paper de colors, ahont el minúscul prelat se revesteix de pontifical, y pujant al trono fa llegir la pastoral al seu Secretari, en una taula posada a la seva dreta, tenint a l'esquerra l'Abat del monastir.

El Secretari, abans de comensar la lectura, besa l'anell a l'Abat y després al Bisbetó, posantse a seguit a llegir el document entre les riallades de la comunitat, dels escolans y fins del mateix bisbe, malgrat la circumspecció que sembla haverli d'exigir la seva dignitat.

Acabada la lectura de la pastoral, el Secretari torna a besar l'anell al Bisbe y a l'Abat, el qual fa un discurs de circumstancies recomanant la bona conducta als escolans.

A seguit, y precedits per la banda de música, el Bisbetó y el seu seguici se dirigeixen a oïr l'ofici de comunitat, ocupant llocs distingits al presbiteri, y un cop acabada la missa, fan cap tots plegats a les celdes dels monjos a felshi visita, rebent d'ells medalles, estampes, dolços y altres obsequis apropiats.

A la tarda, al pati del monastir se celebren diferents jochs, consistents en engegar bombes de paper y en trencar, tapats d'ulls y ar-

Quadro fet ab segells de correu, esposat a París

mats d'un bon bastó, olles plenes d'aigua, nous, figues, conills, etc., penjades en una corda de banda a banda del claustre.

Més tart se serveix als escolans un refresch, y a l'hora acostumada el Bisbetó presideix el cant del Rosari, acabantse'l dia ab una serenata fins a l'hora de sopar.

El Bisbetó conserva'l seu càrrech episcopal per vuit dies, durant els quals un patge li serveix la xacolata.

Tal es, actualment, la Festa del Bisbetó a Montserrat, pintoresca tradició, els orígens de la qual, aixís com les transformacions que ha sofert en el transcurs dels temps, estudia en Rosendo Serra y Pagès en son interessant y ben documentat treball que té publicat en el *Butlletí del Centre Excursionista de Catalunya*.

ABECÉ

El Suplement d'En Patufet corresponent al present número publica'l dezè folletó de la graciosíssima y interessant novel·la "En Bolavà detective", ab totes les peripecies que va passar l'intrèpit Bolavà.

Alarma justificada

—¡Cuiti, doctor, per pietat!
que ma germana Pepeta
s'ha empassat una pesseta
y li té'l coll obturat.

—No s'alarmi, probaré
de que la moneda passi.

—¡Ay, doctô! ilusions no's fassi;
jo crech que no'n treurà rè.

—¿Per què ho diu?

—El cas es clar:
la *pela* que ma germana
s'ha empassat es *sevillana*,
¡y vès qui la fa passar!

NYIC

La tragedia del guarda-agulles

EN la petita barraca del guarda-agulles hi regnava una gran ansietat.

Era de nit, y un silenci esferehidor planava tot al voltant de la barraca. A dintre, vora del braseret, se trobava la dòna del guarda-agulles, immòvil en la vella cadira, sofrint ab resignació y paciència una malaltia que, faltats de recursos, no s'acabava may de curar.

A la seva vora'l petit Ignasi procurava distreure l'ansia de la mare, llegintli un llibre de contes, que'l noyet havia obtingut com a premi en l'escola del poble vehí.

Agegut aprop de l'entrada s'hi trobava'l *Fidel*, el gos del guarda-agulles. Aquet no hi era. Havia sortit pera anar a cercar un remey al poble, dihent que no trigaria a arribar, y ja feya més d'una hora que era fora.

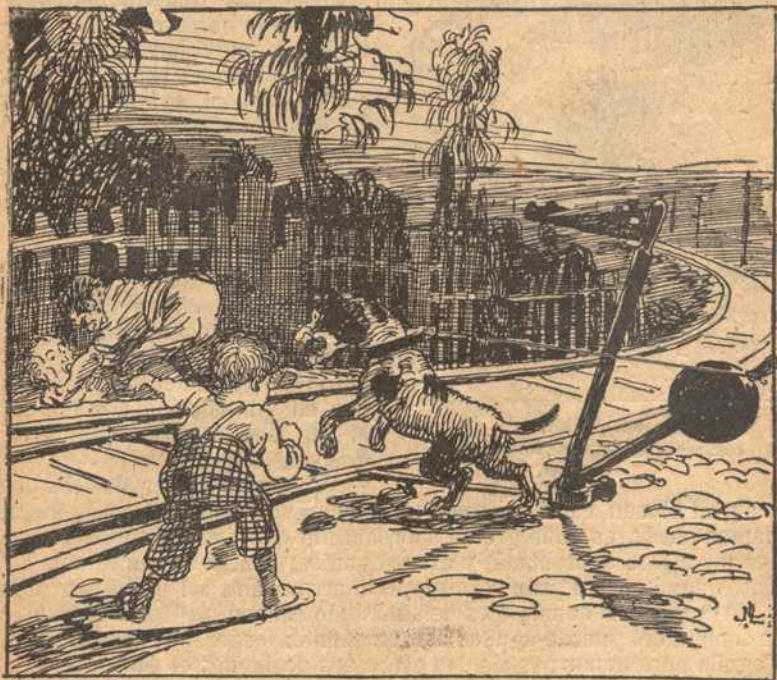
La seva esposa temia que, ab la fosca que feya, li hagués ocorregut alguna desgracia. La tardansa del seu home era, en realitat, ben estranya. Y aumentava la seva ansietat el pensar que dintre d'un quart tenien de passar els dos espressos de la nit, y si el guarda-agulles no era al seu lloch, ¿quí podria girar l'agulla ab el gran pès que feya?

Y lo terrible era pensar que sense aquesta maniobra, els dos espressos irremissiblement toparien.

Els minuts anaven passant y l'home no tornava.

Tot d'una's sentí al defora la corneta d'avís de que'l tren arribava. Si no s'era a temps de fer el desvio, girant l'agulla, el tren seguiria per la meteixa via y's trobaria forsosament ab el que baixava.

L'angoixa de la pobre malalta no té explicació. L'Ignasieta havia deixat de llegir, perque també ell, malgrat els poch's anys que comptava, comprenia'l greu perill que s'atansava y que ell, pobret, no podia evitar per falta de forces.

La seva mare, esgroguehida per l'ansia, alsà's seus ulls al cel y esclamá:

— ¡Deu meu, Verge Santa, compadiuse de mi!—

En aquell moment, una remor se sentí al defora. L'Ignasieta mirà per darrera's vidres y vegé una sombra, com la d'un home que arrossegantse hagués arribat fins a la via.

Al cap d'un moment se sentí el soroll de l'agulla al girarse y la mare alsà's ulls al cel en acció de gracies.

L'HISTORIETA A L'EXTRANGER

1. Ventatges que pot portar casarse ab homes de forsa,

Dos minuts després passava volant l'esprés de la nit que puja-va, y quasi seguidament el que baixava.

L'Ignasiet sortí al defora seguit del gos y trobà al seu pare estès a terra sense forces.

Ajudantlo tant com va poder, l'entrà a la barraca, y allí l'home explicà lo que li havia passat.

Quan tornava cap a la barraca ab la medecina pera la seva esposa, li sortí a l'encontre un home-not, molt conegut en el poble per la seva mala conducta y per lo molt sovint que s'emborratxava.

Aquet home s'havia amagat darrera d'una mata, pera robar els diners del pobre guarda-agulles, y aixís que'l va veure, se li tirà al rdamunt. El guarda-agulles se defensà tant com va poder, però'l borratxo era més forsit que ell y li donà un cop tan fort al cap, que'l guarda-agulles caigué sens esma.

Va ser un voler de Deu que, malgrat el seu estat, tingués un moment de clarividencia, y recordantse aleshores de la greu responsabilitat que pesava sobre d'ell, va fer un esforç sobrehumà, y arrossegantse, donchs se sentia com baldat, tingué encara prou coratge pera arribar fins a l'agulla y girarla.

Al cap d'uns quants dies dels fets que acabem de relatar, mentres la familia del guarda-agulles estava reunida esperant l'hora de girar l'agulla pera donar pas als dos espressos de la nit, el gos, que geya mitg adormit a la vora de la porta, s'alsà sobtadament y's posà a lladrar.

Ningú va fer cas d'aquell fet, a primera vista insignificant, però l'Ignasiet donà d'esquitllentes una mirada per la finestra y li semblà veure una ombra que desapareixia ràpidament.

Mitg quart abans de l'hora senyalada sortí el guarda-agulles al defora pera dirigir-se a l'agulla.

Al cap d'un moment el gos tornà a alsarse, bordant desafortadament.

Al lluny se sentí la corneta d'avís, però'l gos no cessava de lladrar, y quan més anava ho feya ab més forsa.

L'Ignasié, ansiós de no sentir el cop que dóna l'agulla al girarse y cridantli l'atenció l'actitut del gos, sortí corrents seguit del *Fidel* y se'n anà cap a l'agulla.

L'esglay que va tenir al arribarhi va ser terrible. Un home, que tot seguit va reconèixer que era'l borratxo, tenia agafat al seu pare pels brassos, privantlo de girar l'agulla.

L'intent del borratxo's veyà clar: volia privar de que'l guarda complís el seu dever, a fi de causar la desgracia y fer despatxar al pobre guarda-agulles.

L'Ignasié ho comprengué tot, y veyent que no hi havia ni un minut pera perdre, ja que'l tren no trigaria gens a arribar, se'n va anar cap a l'agulla, probà de girarla però no pogué: li faltaven forces.

Al revolt de la via va veure lluhir el llum de la màquina que s'acostava a tota pressa.

Y ell forsejava inútilment y una terrible angouxa invadia'l seu esperit.

De sobte se li acudí una idea sublim. El gos bordava encara, disposante a atacar al borratxo. L'Ignasié l'agafà ràpidament, y lligantlo a la maneta de l'agulla, li cridà:—¡Búscal!—

El gos donà una forta embranzida cap al borratxo, y com que estava lligat, ab la forsa va fer girar l'agulla, en el precís moment que'l tren anava a passar.

Tot seguit el deslligà, atiantlo contra'l borratxo, el qual ho passà ben malament, perque l'empaità camps a través, y quan el *Fidel* tornà, portava encara entre les dents sagnantes bocins de les calces del malfactor, qui, ben escarmentat, desaparegué del poble.

2. puig evita que en molts casos una s'arribi a mullar.

DOLORS ROIG

Pianista que acaba de donar un concert, havent assolit gran èxit.

Pera recitar

A la Verge de Vallvidrera

(FRAGMENT)

Lliri blanch y rosa vera
del jardí del Criador,
Maria de Vallvidrera,
embalsameu nostre cor.

S'esbadella entre montanyes
eixa vall fresca y gentil,
sols per fer de ses entranyes
per Vós, Verge, un camaril.

Per aqueixos cims de serra
el vostre olor escampau,
fent sentir a nostra terra
els efluvis del cel blau.

Naix una font crestellina
de vostra capella al peu,
símbol de l'aigua divina
de que Vós sou dolsa deù.

¡Oh font dolsa y regalada!
de vostres aigües del cel
donaumen una tirada,
que la del món es de fel.

† JACINTO VERDAGUER

Acudit

Entre dos amichs:
— Escolta, Pep: ¿tens cinch
duros?

— Aquí no.
— ¿Y a casa?
— Tots bons.

J. P. A.

Coses curioses

El primer barret de copa

El dia 15 de janer de 1797 John Hetherington, barreter anglès ab botiga oberta al Strand, un dels carrers principals de Londres, se va passejar portant per primera vegada un barret de copa que era invenció seva. Els bons londonenchs van rebre tan malament aquella invenció y van armar tal escàndol, que gairebé va produhirse un motí.

Un *policeman* va agafar al causant del motí y el va portar davant del *lord* corretgidor. El detingut va ser acusat de passejarse pels carrers ab un objecte al cap fet exprés pera espantar a la gent. El sombreroer prou se defensava dihent que no volia espantar a ningú, que allò era un nou barret

de la seva invenció, folrat de seda; però no li va valer pera res, car la visió d'aquella xemameya brillanta havia causat més desgracies de les que l'inventor se figurava. El *policeman* que'l va detenir l'acusava de ser autor de diversos accidents, y varis testimonis van declarar que moltes dones s'havien desmayat al veure aquell barret, que alguns noys havien tingut atacs y que a un aprenent de sabater li haiven trencat el bras entre les empenyes de la gent amotinada.

En vista d'això'l *lord* corretgidor va imposar al causant de tantes desgracies la multa de mil lliures esterlines y la prohibició de sortir may més al carrer ab aquella xemameya al cap.

Encara no van passar cinquanta anys, que no hi havia un anglès que s'estimés un xich, que no sortís al carrer ab barret de copa.

Galeria dels grans Mestres

Els Mestres de la Música

Clavé

AL acabarse'l primer quart del sigle XIX vivia a Barcelona una família de modestos treballadors, desconeguda de tothom y que, no obstant, havia de deixar a la posteritat el seu nom enriolat de gloria y conegut y estimat de tots. Era la família Clavé, de la qual en

ANSELM CLAVÉ

l'any 1824 va néixer un noy, al qui varen batejar ab el nom d'Anselm.

A cân Clavé eren tan pobres que ab prou feines van poder fer anar el noy a estudi, car petit, petit, van necessitar del jornal que pogués guanyar treballant pera ajudarlos a viure. Aixís es que a l'edat en que gairebé tothom no més pensa en jugar, y sabent totjust llegir y escriure, l'Anselm Clavé va ser posat d'aprenent a casa d'un torner, comensant ab ses petites mans a desbastar soques y brancades preparantles pera'l torn.

En Clavé era molt obligat en el treball; li duya molta afició perque ab ell podia ajudar als seus pares, però a més del torn estimava la música; allavors les audicions musicals no eren tan populars com ara, y en Clavé no desperdiciava cap ocasió pera aprofitarsen y fins va lograr, en les hores que'l treball li deixava vagaroses, aprendre un xich de literatura y de música.

Dedicat a l'industria de torner, en la que va arribar a ser un bon fadrí, y a les arts de la literatura y de la música, en Clavé vivia felís, quan un dia's va veure obligat a abandonar l'ofici, car quasi havia perdut la vista,

L'Anselm Clavé era molt curt de vista; desde petit li va venir una miopia que's va anar accentuant ab l'edat, arribant fins a no veure quasi els perfils de les pessets que tornejava; sent un bon fadrí y un enamorat de l'ofici esguerrava algunes pessets y no podia fer cap treball delicat.

Allavors va ser quan decidí dedicarse per complert a la música. Va comensar a compondre cançons de les que ell meteix se feya la lletra y la música, y les va ensenyar als seus companys de treball; va fer una societat choral, la societat se va anar engrandint, y l'any 1864 va donar a Barcelona un gran festival de música catalana, en el que hi van pendre part dos mil coristes, ensenyats per ell y cantant tots cançons seves.

J. C.

(Acabarà)

La planta preciosa

A mon germà Marià

Dues minyones, Maria y Marguerida, tornaven del poble vehí. Cada una portava un cistell molt pesant, ple de fruites y provisions. Marguerida's queixava continuament del pes de sa càrrega. Maria enrahonava y reya alegrement com si son cistell fos més lleuger.

—¿Còm es que rius? — li va dir Marguerida. — La teva càrrega es també pesada igual que la meua y tu no ets pas més forta que jo.

— Es perque jo porto dins mon cistell — va respondre Maria — una petita planta que'm dismi-nueix el pes.

— Per favor — va dir Marguerida, — ¿quina es aquesta planta? Jo voldria també tenirne pera alleugerir mon cistell. —

Maria li va dir:

— La planta més preciosa que alleugereix tots els fardos, la paciència. —

Traduhit del francès per
NARCÍS RUIZ

Senyora equilibrista que, en companyia d'un elefant (els elefants són molt aixerits), fa unes cabrioles que encanten, en el Circh de París.

¡Pobre auellet!

Sortiren pera anar al teatre'ls papàs y la Montserrat. L'alegria de tots era immensa, puig feya temps que la xamosa nena no havia estat en cap espectacle públich...

Durant el dia sols pensava la criatura en arreglar-se'l vestit més bo: habillarse ben bé, perque's

vegés que era neta y curiosa en estrem.

¡Quina fou la sorpresa dels seus papàs, que amatents escoltaven la funció, quan sentiren esclamar un ¡ay! a la nena, esgarrifós, com si hagués estat víctima d'un atach crudel!

—¿Què tens?—esclamà'l papà, agafantla desseguida ab ansietat esgarrifosa.

—¿Què't passa, filla del cor?—

digué la mamà, sorpresa, mentres que abdós y la nena s'alsaren pera dirigir-se al saló de descans...

La nena arrancà un plor sortit del fons de l'ànima. Sos papàs no compregueren quin motiu ni en quin estat se trobava aquella innocent criatura.

—Digues, nena: ¿què tens?— repetí anguniosament el bon pare, regalimantli la suhor cara avall.

La nena, sanglotant, respongué, mentres cercava la porta de sortida:

—¡Que'l meu aucellet se morirà!... ¡Se morirà! He deixat la gabia al balcó, sense recordarme d'ell, y el fret d'aquesta nit l'haurà mort...—

Y deixaren la sala pera dirigir-se vers a casa...

Corregué al balcó... tregué l'aucellet de la gabia, que restava mitg mort per la fredor, y se'l posà damunt el pit, retornantli la vida...

Aquells éssers, emocionats davant l'abnegació y l'amor a les petites coses, l'ompliren de petons y abraçades, convencentse plenament de que de filles bones com la d'ells n'hi han ben poques.

* * *

L'aucellet cada dia li dóna'l bon jorn ab una cansó delicada y armoniosa.

EMILI GRAELLS CASTELLS

L'Escola

En Lluiset havia ja fet quatre anys y el seu papà va tractar d'enviarlo, per primera vegada, a l'escola.

Era un hermós matí de primavera, y al acompanyar el seu pare, que's deya Antòn, a son fill a l'indicat objecte, va advertir que una abella volava de flor en flor sense pararse en cap.

—¡Ay, papà!— esclamá en Llui-

set — ab quin gust me quedaria aquí ab aquesta abella, que tan ajogassada sembla.

—¡Pobre de tu, si tal fessis!— esclamá l'Antòn.— Aquet insecte's defensa de qui el persegueix ab una verinosa picada; y en tant que, deixantlo, sols s'ocupa de xuclar les flors pera produhir la mel.—

Al dir això, un aucellet passà a poca distancia per l'aire y anà a parar a un arbre, saltant de

branca en branca, com si cerqués alguna cosa.

Se va creure l'ignocent nen que l'aucellet tenia com desitgs de jugar, y va comensar de cridar-lo, però l'aucellet va traspasar l'espai ab una palleta al béch.

—Te creus — li digué l'Antòn — que aquet aucellet ne fa cas de tu? No, Lluïset; ell sols s'ocupa de proporcionar-se lo necessari pera'l niu. —

Als pochs passos se li acostà un gos y li comensà a lleparli les mans, y aixís que anava a tocarlo va sonar el xiulet del cassador y

el fidel animal s'escapà, deixant al nen tot parat.

Per fi, arribaren a l'escola, ahont va quedar molt recomanat; y al tornar, alegre, va contar als seus papàs lo molt que li havia agradat els primers coneixements de les lletres.

—Aixís es — digué l'Antòn — com se troba'l verdader amor. Desde avuy coneixeràs que tot-hom ha de treballar pera viure, y aixís l'abella, l'aucellet y el gos compleixen lo més sagrat treball, dedicant-se al seu ofici sense entretenir-se en vans passatemps.

JULIÀ GARCÍA

Tres solucions. — Isidre Vidal, Albert Bonet, germans Remus, germans Marxuach.

Dues solucions. — Joan Díaz, Pere Planas, germans Brosa, Elvira Mena, A. Alvarez, J. Miralles, Nich Piñol, Joseph Barri, germans Aymamí, Ramón Monserrat, germans Boqueras, Alphonse Real, germans Bruguera, Pepet Espriu, Joseph Mandado, Victorià Farré, Madrid Querol, Ernest Comas, E. Camillo, M. P. Boada, J. Julibert, Adolf Soler, germans Maureso, Joan Guardia, Andreu Prats, Joseph Guitart, Rosa Roca, Germàn Blanquet, Antonieta Colomer, Salvador Marimón, germanes Graells, Manela Armengol, germans Cudufet, Marius Pomer, Germans Broghe, Tomàs Armengol, germans Miralbell, Carme Armengol, Maria Vila, Maria Germà, Antonet Ferrús, Roseta Lleopart, Joseph Amadeu, Pere Compte, Josephina Masdén, Rosita Dueñas, Magdalena Sandus, Carme Ferré, germans Capdevila, Joseph Arús, Joseph Roca, germans Ferrer, Francesch Serra, Jaume Poeh, Lluís Torres, Joseph Fabra, Antòn Grimals, Joseph Jover, Agustí Cabo, T. Rubio, Agustí Tataret, Alfonso Font, Enrich Puig, Joan Garriga, Isabel Sancho, Amadeu Prunera, Bonaventura Montserrat, Peret Bonastre, Joseph Bodalles.

Una solució. — Marcellí Imbert, J. Casadevall, Jacinto Viñas, Romàn Comas, Tecla Camps, Demetri Fullà, Maria Cubells, Isidre Cubells, Maria Lluïsa, Joseph Isern, Eudalt Terras, Angel Costarlenas, germans Costras, Ricard Paradell, Jesús Massip, Carme Gispert, Joan Prats, Joseph Barta, Lola Montoliu, Guadalupe Sacada, Ramón Miralles, Sebastià Casajoana, Joseph Sistaré, germans Puig, J. Campo, Teresa Molas, Joan

Sadó, Francisco Tosch, Miquel Prats, Joseph Barbany, Rosa Juncosa, germans Llobet, Joanet Llambí, Peret M., Pau P., Joseph Bonnin, J. Coll, A. Català, J. Masramón, J. Català, Pepet Solà, Francisco Roselló, germans Rovira, Frederich Saín, Salvador Burch, C. Arrau, T. Galilea, P. Estapé.

ENDEVINA, ENDEVINETA

FUGA DE VOCALS

Q... d.n. y pr.n v.
 . l'.nf. rn

SANTIAGO NOGUER

LOGOGRIF NUMÈRIC

- 1 2 3 4 5 6 — Obra traduïda al català.
 5 4 3 6 1 — Carrer de Barcelona.
 1 2 3 4 — Part de la casa.
 1 2 3 — En els menjars.
 4 2 — Nota musical.
 6 — Vocal.

MADRID QUEROL

TARGETA

Jenara Voile

Formar ab la recapitulació de les lletres de la present targeta'l títol d'un drama modern de gran èxit.

JOTAPEA

SEMBLANSA

¿En què se sembla un elefant ab un mosquit?

J. P. A.

SOLUCIONS A LO INSERTAT EN EL NÚMERO ANTERIOR

A la lletra numèrica: *Bartomeu*. — Al trenca-closques: *Llop*. — Al geroglífic: *La resclosa*. — A l'endevinalla: *Gas*.

CAMISERIA Y CORBATERIA

de

= JAUME SANS =

— Boqueria, 32. — BARCELONA —

Als nens y nenes que comprin a la Casa
 se'ls obsequiará ab una bonica postal

ESPECIALITAT EN LES CAMISES A MIDA

— He trobat el procediment de cassar conills sense disparar un tret. Agafes un barret vell...

...el poses ben amagat, y tu estàs a l'aguait. Arriba'l conill, y ¡nyach! tapes l'obertura del barret...

...y com que'l barret es vell, se t'escapa per l'altre costat.